

Ikt.sz.: HOB/81-1/2012.
HOB-33/2012. sz. ülés
(HOB-102/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Honvédelmi és rendészeti bizottságának**
2012. november 26-án, hétfőn 15 óra 38 perckor
az Országház földszint 93. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A honvédek jogállásáról szóló törvényjavaslat (T/9234. szám) (Általános vita)	5
<i>Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter előterjesztése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>6</i>
<i>Határozathozatal</i>	<i>16</i>
Egyes szolgálati jogviszonnal összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/9241. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként)	17
<i>Dr. Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár (BM) szóbeli előterjesztése</i>	<i>17</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>18</i>
<i>Határozathozatal</i>	<i>19</i>

Napirendi javaslat

1. A honvédek jogállásáról szóló törvényjavaslat (T/9234. szám)
(Általános vita)
Meghívottak: a Honvédelmi Minisztérium képviselői
2. Egyes szolgálati jogviszonnal összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/9241. szám)
(Általános vita)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
Meghívottak: a Belügyminisztérium képviselői

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Kocsis Máté** (Fidesz), a bizottság elnöke

Báthly Tamás (KDNP), a bizottság alelnöke

Csampa Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Iváncsik Imre (MSZP), a bizottság alelnöke

Ágh Péter (Fidesz)

Borbély Lénárd (Fidesz)

Dr. Mátrai Márta (Fidesz)

Dr. Simon Miklós (Fidesz)

Tamás Barnabás (Fidesz)

Tóth Gábor (Fidesz)

Földi László (KDNP)

Dr. Harangozó Tamás (MSZP)

Juhász Ferenc (MSZP)

Mirkóczki Ádám (Jobbik)

Rubi Gergely (Jobbik)

Jámbor Nándor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Bíró Márk (Fidesz) Ágh Péternek (Fidesz)

Farkas Zoltán (Fidesz) Borbély Lénárdnak (Fidesz)

Kulcsár József Ferenc (Fidesz) dr. Mátrai Mártának (Fidesz)

Dr. Simon Miklós (Fidesz) megérkezéséig Földi Lászlónak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter

Dr. Dankó István jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár
(Honvédelmi Minisztérium)

Dr. Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)

Megjelentek

Dr. Szekendi Gyöngyvér osztályvezető (Honvédelmi Minisztérium)

Kovács Tamás (Honvédelmi Minisztérium)

Dr. Pálfi Kinga osztályvezető (Belügyminisztérium)

Dr. Hazafi Zoltán főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium)

Dr. Sípos-Szabó Zsanett főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és
Igazságügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra 38 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. KOCSIS MÁTÉ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Üdvözlök mindenkit az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottságának ülésén.

Elsőként a határozatképességet szükséges megállapítanunk, 12-en személyesen vannak jelen, 4-en pedig megbízást adtak, ekképpen bizottságunk 16 fővel határozatképes.

A kiküldött meghívóhoz képest nincs változást, ezért megkérdezem a tisztelt bizottság tagjait, hogy az ismert, önök által is megtekintett meghívó tartalmával egyetértenek-e, azaz a napirendről szavazunk. Kérem, kézfeltartással tegye meg, aki egyetért. (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság a napirendet egyhangúlag elfogadta.

Rá is térünk az első napirendi pont megtárgyalására. Nagy tisztelettel köszöntöm körünkben dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter urat, illetve dr. Dankó István jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár urat.

A honvédek jogállásáról szóló törvényjavaslat (T/9234. szám) (Általános vita)

Felkérem tisztelt miniszter urat, hogy foglalja össze röviden az előterjesztést, a honvédek jogállásáról szóló T/9234-es számú törvényjavaslatot. Parancsoljon miniszter úr, öné a szó!

Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter előterjesztése

DR. HENDE CSABA honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A tavaly elfogadott alaptörvényt követően az új honvédelmi törvény, valamint a jogállási törvény többszöri módosításával és a honvédelmi joganyag teljes megújításával, ami több mint 400 új, illetve módosított jogszabályt jelentett, elérkeztünk oda, hogy immár a 2013. július 1-jére tervezett teljes hatálybalépéssel megújítsuk a honvédek jogállását érintő törvényt és a kapcsolódó rendeleti joganyagot is.

A T/9234. számú törvényjavaslat, amelyet a kezemben tartok, 280 szakasz terjedelmű, és több mint húsz kapcsolódó törvényt is módosít. Ennek megfelelően küldtük ki a képviselő uraknak október 17-én észrevételeik kérése mellett a törvényjavaslatot, hiszen egy nagy terjedelmű szabályozásról van szó. Ezúton is tisztelettel megköszönöm mindazok értékes véleményét, akik reagáltak a Honvédelmi Minisztérium megkeresésére.

Miután egy meglehetősen bonyolult és nagy terjedelmű szabályozásról van szó, ez indokolja is, hogy megfelelő időt adjunk a hatálybalépésre, ezért ez csak 2013. július 1-jén fog minden vonatkozásban megtörténni.

A törvényjavaslat elsődlegesen a katonai szolgálattal mint sajátos közszolgálattal együtt járó jogok és kötelezettségek, pontosabban többletkötelezettségek és többletjogosultságok újraszabályozását célozza, de fontos célunk a közpénzek takarékos felhasználása, a bürokrácia csökkentése, a személyügyi feladatok racionalizálása, és a jogállás indokolt sajátosságainak megtartása mellett a közszolgálati pályák összehangolása is. Külön szeretném egy olyan célra felhívni a figyelmet, amely egy megváltozott jogalkotási filozófiát tükröz, és amely már a honvédelmi törvény megalkotásakor is vezéricsillagunk volt. Ez pedig a törvényi szabályozást nem igénylő tárgykörök rendeleti szabályozási szintre való utalása. A most hivatalban lévő kormány jogalkotási tevékenységének egészét áthatja ez a törekvés. Ez a jogalkotási törvény pontosításával kifejezésre juttatja azt, hogy az állami élet különböző szereplői az adott tárgyban szabályozási jogkörrel bíró különböző alkotmányos tényezők, így az Országgyűlés, a kormány és a szakminiszter egymás közötti hatáskör-megosztásának megfelelően és egyben a szubszidiaritás elvét is figyelembe véve csak azokat a szabályokat kell törvényi szinten megalkotni, amelyek feltétlenül törvényi szintű rendezést igényelnek. És

minden más kérdést, amelyek tehát a jogalkotási törvény szerint a törvényhozás kompetenciájába tartoznak, a végrehajtó hatalom szabályozási jogkörébe kell adni.

A korábbi évtizedekben elburjánzott az a helytelen gyakorlat, amely azért, mert az ügy egyeseknek jobban tetszett, vagy garanciálisabbnak vagy elegánsabbnak vagy egyszerűbbnek tűnt, részletszabályok tömegét törvényerőre emelték teljesen feleslegesen.

Mindezeket előrebozsátva azt javaslom, a további részletezéstől eltekintve, hogy a javaslat általános vitára való alkalmasságát állapítsa meg. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. Megkérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek van kérdése, hozzászólása. Iváncsik Imre alelnök úré a szót.

IVÁNCSIK IMRE (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Szeretnék néhány kérdést feltenni a jobb érthetőség kedvéért. A törvényjavaslat számos olyan tárgykört ezúttal nem tartalmaz, amely a most még érvényben lévő szolgálati törvényben szerepel. Ilyenek például az érdemek elismerése a nyugállományúakra vonatkozó sok-sok rendelkezés. Ezek nagy része személyügyi nyilvántartás, az adatkezelés szabályai. Mi az elképzelése a miniszter úrnak, a tárcának? Ezeket milyen formában kívánják a későbbiekben szabályozni?

Az állami vezetővé történő kinevezés esetén a javaslat szerint megszűnik a szolgálati viszony. Ez a jelenlegi szabályozásban úgy szerepel, hogy rendelkezési állományba kerül az így érintett. Azt hiszem, ez egy jelentős módosulás. Mi vezérelte a jogalkotót, amikor ezt a szabályt javasolja megváltoztatni?

A honvéd vezérkari főnökök határozott időre szóló kinevezése mellett, hogyha volna szíves miniszter úr néhány érvet felsorakoztatni, hogy mi indokolhatja. Ugye itt úgy szerepel, hogy legfeljebb öt évre szólhat, és egy alkalommal legfeljebb öt évre meghosszabbítható. Itt a két szélső értéket számítva extrém esetben az is előfordulhat, hogy ugyanaz a személy tíz évig tölt be egy ilyen funkciót, ami eddig szokatlan volt. Inkább jellemző, hogy a különböző magas szintű beosztásokat ennél rövidebb ideig töltik be minden beosztásra érvényesen, nemcsak a vezérkar főnökére. Milyen tapasztalat, milyen szándék vezérli a javaslattevőket ezzel kapcsolatban? Illetve itt a határidő értelmezésével kapcsolatban is szeretném kérdezni, ugye itt a javaslat szerint ez 2013. július 1-jétől lenne érvényes. Fogadókészek lennének-e esetleg egy módosító javaslatra ez ügyben? Mondok egy példát: 2014. július 1-jétől léptetné hatályba ezt a szabályt.

A szolgálati nyugdíjrendszer eltörlésekor bevezetett könnyített szolgálati szabályait nem találtam a tervezetben. A kérdésem, hogy ezzel kapcsolatosan mi a szándék.

Korábban már vitát folytattunk a megyei védelmi bizottság elnökével kapcsolatban. Most itt hasonló nézetkülönbségünk van a helyi védelmi bizottság elnökét illetően. Itt a polgármester helyett a járási hivatal elnöke van megjelölve. Feltételezem ugyan a mentén a logika mentén, ahogyan korábban a megyei védelmi bizottság elnökének a személyét, illetve a funkcióját megváltoztatták.

Hogyan kell érteni azt a szabályt, hogy a koronát az önfeláldozásig terjedő bátorsággal kell védeni? Egy kicsit erről, hogyha hallhatnánk valamit, hogy az egész konkrétan mit jelent. Vagy milyen feltételezett veszély elhárításáról van szó, és konkrétan milyen válaszlépésre van szükség az ezt őrző katonák részéről?

A szakszervezeti jogosítványokkal kapcsolatban úgy látom, a korábbi korlátozó szándék tovább folytatódik, alacsonyabb szintű védelem, kifogás intézményének a megszüntetése, illetve a tagdíjlevonás intézményének a megszüntetése is kiolvasható a tervezetből. Azt szeretném megkérdezni, hogy ezzel kapcsolatban volt-e véleménycsere a szakszervezetekkel, sikerült-e velük ez ügyben megállapodni, vagy megállapodás híján került

ide ez az előterjesztés. És hogy hatásvizsgálat gyanánt felvetődött-e, hogy mondjuk egy ilyen lépésnek milyen következményei lehetnek a szakszervezeti állomány összetételére, szervezettségére vonatkozóan?

Mi indokolhatja a szolgálati viszony létesítése felső korhatárának a megszüntetését? A jelenleg érvényes szabály szerint ez 47 év, miért nem tartja fenn továbbra is ezt vagy egy módosított korhatárt a javaslat? Mit fog ez eredményezni, vagy mit eredményezhet a gyakorlatban?

A pályázati rendszer megítélésünk szerint meglehetősen szűkre szabott. Mi indokolja azt, hogy a pályázati rendszerben nemhogy inkább bővítenénk, hanem visszafelé lépünk?

Valóban indokolt-e, hogyha más típusú szolgálati jogviszonyból érkezik valaki áthelyezéssel, akkor próbaidőt kössenek ki a részére?

A készenléti pótlék csökkenése takarékosági szempontokkal indokolható vagy esetleg van valami más megfontolás is mögötte?

Szerepel a tervezetben az, hogy a lakásértékesítésből származó bevételeket technikai modernizációra lehet fordítani. Önmagában az ötletet én helyeslem, inkább, ami engem foglalkoztat, az a kérdés, hogy vajon milyen volumenű bevételekre számítanak ebben az ügyben, és ez értelmezhető-e egyáltalán mint forrás az egyébként nagyon költségigényes technikai modernizáció tekintetében.

Korábban már más törvény vitája mentén vitatkoztunk erről, kérdést tettünk fel, kérdésre választ kaptunk, továbbra sem értjük, ebben a tervezetben is szerepel, hogy a katonai nemzetbiztonsági szolgálat állományával kapcsolatban, akik nemzetbiztonsági ellenőrzésen esnek át természetesen, miért van szükség a kifogástalan életvitellel kapcsolatos ellenőrzés elvégzésére is? Ad-e ez bármilyen többletet a nemzetbiztonsági ellenőrzéshez képest?

Szintén egy olyan témára szeretnék rákérdezni, ami már korábban hallgatókkal kapcsolatosan felvetődött, mégpedig itt a 208. szakaszban említett az a szabály, ami lehetővé teszi, hogy külföldi napidíjról az állomány tagja önkéntes szolgálatteljesítés esetén előre írásban lemondhasson. Miért jó ez a szabály? Először is kérdezem, hogy hogyan gondolják ennek a működését, mennyire általános lesz ez vagy mennyire lesz ez valóban önkéntes? Nekem a félelmem ezzel kapcsolatban az, hogy attól tartok, hogy a valódi önkéntesség ez ügyben nem fog megvalósulni. Úgy fogom fel, hogy normatív alapon, ha van egy járandósság, az járjon, és arról ne lehessen lemondani. Vagy ne járjon! Általánosan.

Végül a 259. szakaszban a nyilvánosság korlátozásával kapcsolatban nem tartom indokoltnak azt, hogy a honvédelem tevékenységével kapcsolatban indokolatlanul titkolózzunk. Az természetes, hogy minősített adatokat mint ahogy korábban sem, ezután sem szabad nyilvánosságra hozni, de azt hiszem, hogy ezt nem volna szabad semmiféle szubjektív mérlegelésnek alávetni, hogy indokolatlanul is előfordulhasson, hogy a nyilvánosság elől olyan fontos tényeket, adatokat hallgattunk el, amely a nyilvánosságra tartozik. Ezek a kérdéseim. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Megkérdezem miniszter urat, hogy ön válaszol vagy helyettes államtitkár úr. Parancsoljon!

DR. HENDE CSABA honvédelmi miniszter: Megkísérlem, elnök úr. És előre elnézést kérek, ha hosszabb lennék. Számos tárgykört nem tartalmaz a törvény, amelyet korábban tartalmazott. Mint említettem, így is 280 paragrafusból áll, és elmondtam a bevezetőmben, hogy milyen eltérő jogalkotási filozófia van e mögött a korábbi korszakhoz képest. Azt gondolom, hogy ez a célkitűzés összkormányzati szinten megfogalmazódott, és ezen belül sajnos a jogalkotásunk bizonyos szakmai beidegződéseket követve más területeken, a HM-hez képest kevésbé tudta azt követni, hogy csak és kizárólag a legfontosabb törvényi szintre

tartozó szabályok kerüljenek törvénybe. A dolog tehetetlensége inkább afelé viszi a jogalkotókat, magam is vezettem a jogi főosztályt egy darabig a Honvédelmi Minisztériumban, tehát afelé tolja a kodifikátorokat, hogy na, jobb a békeesség, írjuk még bele ezt is meg azt is meg amaszt is, és a végén úgy néznek ki a törvények mint a Fradi-leves: mindent bele. Ez jogfilozófiai szempontból sem helyes. Ebben az értelemben nincsen értékhierarchia a különböző jogforrások között. Az alkotmányos jogrendnek ugyanúgy része az alaptörvény, egy kétharmados törvény mint egy miniszteri utasítás. Csak az különbözteti meg őket egymástól, hogy az alkotmány a jogalkotói kompetenciákat határolja el, és ami a véreshurkába való, azt a véreshurkába rakjuk bele, ami a füstölt kolbászba, azt meg a füstölt kolbászba. És nem csinálunk egy ilyen minden fogást egybedaráló jogalkotási szörnyszülöttet.

Ami az adatkezelést illeti, mert erre külön kérdezett a képviselő úr, külön törvény fog szólni róla, azért nincs benne ebben a törvényben. Állami vezetővé való kinevezés esetén megszűnik a szolgálati jogviszony. Nos, elég gyakran előfordul a mi területünkön, hogy egy főtisztból, netán tábornokból helyettes államtitkár, netán államtitkár lesz. átkerül a hivatásos szolgálatból egy más területre, ami, akárhogy is vesszük, de a politika területe. Az én törekvésem kezdettől arra irányult, hogy mindenfajta politikai befolyást távol tartsak a honvédségtől, és a katonák politikai szerepvállalását ne korlátozzam, hanem teljes egészében szüntessem meg. Ebben támogatott engem a hatályos joganyag is, maga az alkotmány is, a bírói gyakorlat nem mindig. Ezt meg kell mondani, hiszen az egyik volt alezredesünk, aki azóta már egy új politikai mozgalom triumvirátusának kiváló tagja, tavaly nyáron tett egy nyilatkozatot a Magyar Nemzetben, amelyben nyíltan buzdított a kormány leváltására. Én voltam bátor azt a tényt, hogy egy hivatásos katona, aki persze katonaként nem sokat dolgozott, de mégis csak az állomány tagja, szakszervezeti vezetőként, és ilyen érdekes piros orrot felragasztva, ha a kormány leváltása mellett nyíltan agitál, az esetleg beleütközhet, gondoltam én, az alaptörvénybe, és az akkor hatályos jogszabályba, és ezért rendkívül brutális fegyelmi fenyítéssel feddésben részesítettük őt. Az illető pert indított, és a független magyar bíróság úgy döntött, hogy neki ez szabad volt, ellenben nekünk ezért őt megfenyíteni nem volt szabad.

No tehát, azt gondolnám, hogyha valaki elmegy a politika területére, és egy helyettes államtitkár, az kormánypárti oldalon megy el, az illető meg ellenzéki oldalon ment el, teljesen mindegy, annak jó, hogyha levonjuk a következményeit. Ha valaki egyszer felkötötte a kolompot, akkor kolompoljon. Tehát azt gondolom, hogy nagyon nehezen képzelhető el, egyébként is nagyon nehezen képzelhető el az, hogy valaki egy adott kormány idejében helyettes államtitkári vagy államtitkári pozíciót vállalt, annak a kormánynak a megbízatása megszűnik, mert a választók úgy döntenek, hogy leszavazzák, és új kormány alakul, és ezzel automatikusan megszűnnek bizonyos állami vezetői posztok, amik nem automatikusan szűnnek meg, hanem felmentéssel, ezt követően is, hát hogy menjen vissza az illető a hivatásos állomány tagjai közé, miután korábban egyértelműen politikusként vezette azt a szervezetet. Ez egy költői kérdés, amire a törvényjavaslat válaszol ebben a formában, hogy tudniillik megváltoztatja a korábbi joganyagot, de azért adunk egy kiskaput, mert vannak kivételes helyzetek, és azt mondjuk, hogy szolgálaton kívüli állományba viszont kerülhet, onnan pedig elvileg később reaktiválható.

Tehát választhat, hogy ő valaha még, amennyiben az elöljárók úgy látják, visszatérne, vagy pedig szabad folyást enged a törvényes útnak, és azt mondja, hogy kineveztek helyettes államtitkárnak, megszűnik a jogviszonyom, és én már többé hivatásos katona nem leszek. De azt hiszem, hogy a szándék meg az irány érezhető a szabályozás változásából.

No, miért kell határozott időre kinevezni a honvéd vezérkar főnökét? Ugyanebbe a sodorvonalba illeszkedik. A vezérkarfőnök egy olyan kitüntetett pozíció, de szakmai pozíció és semmiképpen sem politikai, amely nem szabad, hogy az egyes kormányok hivatalba lépésének vagy hivatalban maradásának az idejéhez igazodjon, a speciális közszolgálatnak,

amit a honvédség jelent, a stabilitást nagyon markánsan hordoznia kell, és az első számú katonai vezető relatív stabilitása megint csak, miként az előző szabály is, a politikától való eltávolodás irányába hat, mert ugyanis a vezérkarfőnök nem lép ki a rendszerből mint az a tiszt, aki esetleg helyettes államtitkári vagy államtitkári pozíciót vállal. Ez tehát a magyarázata, miután az egész törvény 2013-ban lép hatályba, ezért nem tudnánk támogatni, hogy „kivéve a gyevi bírót”, hogy ez az egyetlen szabály, majd csak 2014-ben, nem látszik ez egy túlságosan megindokolható megközelítésnek.

A könnyített szolgálat szabályai azért hiányoznak, mert majd rendeleti szinten fogunk ezzel foglalkozni. De itt van egy következő elvi kérdés: valóban ezt a vitát lefolytattuk már. A megyei védelmi bizottságok vezető tisztségeinél, hogy tudniillik korábban a megyei közgyűlések elnökei töltötték be a pozíciót, míg idén január 1-jétől a kormányhivatalok vezetői. Jelenleg ennek politikai hatalmi tétje nincsen, hiszen, hogy úgy mondjam, egyszínű mind a két gárda, elvi oka van, és elmondtam, ha szabad felidézni a honvédelmi törvény bizottsági vitája kapcsán is, hogy amikor 1993-ban az első kétharmados honvédelmi törvényt készítettük, és volt szerencsém részt venni mind a kidolgozásban, mind pedig a hatpárti egyeztetésben, a kormány javaslata teljesen logikus módon a volt, hogy állami feladatot állami szervezeteknek és állami tisztségviselőknek kell elvégezniük.

A védelmi igazgatásnak nincsen önkormányzati összefüggése, ott minden feladat állami feladat. Adott esetben még az önkormányzatok is a törvény parancsa kapcsán állami feladatokat végeznek. Azt is mondhatnám, hogy az önkormányzati világ az a demokratikus döntéshozatalnak meg az öngazgatásnak a világa, a katasztrófa elleni védekezés pedig a legszigorúbb parancsuralmi rendszerben végrehajtott katonai típusú tevékenység. Onnan is meg szoktuk ezt közelíteni, és ezt megtettük '93-ban is, hogy nem szerencsés választott politikusokat, megyei közgyűlési elnököket, polgármestereket olyan megoldhatatlan dilemmákba, olyan feloldhatatlan kollíziókba hozni az érdekek és a kötelezettségek tekintetében, amelyek például egy katasztrófa esetén igenis előállnak. Vegyük azt a példát, hogy át kell vágni a gátat Szolnok fölött egy tiszai árvíz esetén. Aki ezt a döntést meghozza, az tudja, hogy Rákóczi-falvát vagy Szandaszőlőst, most nem tudom a lejtési viszonyokat, ezzel elárasztja vízzel, de megmenti Szolnok városát. *(Ivánicsik Imre: Nagyon hipotetikus.)* Hipotetikus a példa, de nagyon is előfordulhat, és nem volna jó, és nem szerencsés, és nem volt szerencsés eddig sem választott politikai vezetőt egy ilyen kérdés eldöntésének a dilemmájába sodorni, mert lehet, hogy őt a politikai mandátuma éppen ahhoz a területhez köti, amelyik kárvallottja egy ilyen döntésnek. Ilyen helyzetben kizárólag az igazgatási racionalitás, a helyi politikai érdekektől mentes döntés képessége az, ami helyt foghat. És ezért kellett volna már '93-ban is az akkori kormány megbízottakhoz telepíteni a védelmi bizottsági elnöki tisztséget. Azonban akkor egy sajátos politikai helyzet volt, a '90 őszi önkormányzati választás idején az akkori kormánypárt az MDF elvesztette pozícióit, és mindenütt a megyékben SZDSZ-es vagy MSZP-s megyei közgyűlési elnökök voltak, és akkor a kétharmados törvény egészének megszavazási feltétele volt az, hogy egyébként az igazgatási racionalitással szembenő módon politikai megfontolásokból adjuk oda a választott vezetőknek a védelmi bizottsági pozíciókat. Ez a helyzet elmúlt, amikor újra nyithattuk a honvédelmi joganyag újjáalkotásának a nagy könyvét. Akkor a mai helyzetben nem volt effajta kényszer, tehát azt a racionális megoldást kereshettük és követhettük, amit egyébként is minden hasonló helyzetben az országok folytatnak. Fel szokták hozni Hollandiát, hogy de hát ott a polgármester a gátak ura, és ő dönt arról, hogy átvágjanak egy gátat. Igen, de a polgármestert Hollandiában nem választják, hanem a királynő nevezi ki. Tehát ugyanaz a helyzet van, mint nálunk. *(Moraj.)* De zárójel bezárva, kicsit terjengős vagyok, elnézést kérek.

És most, hogy a honvédelmi törvény után a járások is szolgálatba lépnek január 1-jével, logikus volt, hogy korábban a védelmi bizottság által kinevezett valamelyik polgármester helyett a helyi védelmi bizottság vezetését is a járási hivatal vezetője vegye át.

A Szent Korona védelme miért szükséges az önfeláldozásig menően? Én szeretném, ha megengedik, talán idézni a koronaőri esküt, amely a törvényjavaslat 3. mellékletében, a 113. oldalon található meg. Bevallom, hogy ennek az eskünek a megszóvegezésében súlyosan és döntő mértékben vettem részt, ezt van, aki majd a javamra, van, aki a hátrányomra rója fel. Ez a szöveg így hangzik: „Ünnepélyesen esküszöm, hogy Magyarország alkotmányos folytonosságát megtestesítő Szent Koronát minden körülmények között, minden veszélytől megóvom, és állhatatosan őrzöm, illetéktelen kézre jutását életem árán is megakadályozom. A különleges szolgálat által megkívánt magas követelmények érdekében tudásomat, testi erőnléteimet a legjobb állapotban tartom, egész életemben erkölcsi feddhetetlenségre töreksem. A Honvéd Koronaőrség bajtársi szellemétől áthatva, példamutató módon mindenkor becsülettel, magyar honvédhez méltón harcban, vitéz módon küzdve élek és halok”. És akinek a meggyőződése megengedi, még azt is hozzáteszi, hogy „Isten engem úgy segítjen”. Nos, minden betűjét vállalom, képviselő úr, értem a kérdését, azt tudom mondani, hogy ez az én javaslatom, és sajnálom, hogy nem volt ott alelnök úr akkor, amikor a Honvéd Koronaőrség büszkeségtől ragyogó arcú fiatal katonái a Szent Korona mellett a Parlament kupolacsarnokában ezt az esküt letették. Érdemes lett volna látni az arcukat. Köszönöm szépen.

A szakszervezetekre vonatkozó szabályozásról azt tudom elmondani, hogy egyeztettünk a honvédségnél működő valamennyi szakszervezettel, és elfogadták a tervezett szabályozást, tehát nem nyilvánítottak ellenvéleményt.

Nos, a szolgálati viszony felső korhatárával kapcsolatban. Ez összefügg nyilvánvalóan azzal is, hogy a szolgálati nyugdíjkorhatár mínusz öt év elérésekor egy speciális rendelkezési állományba kerülhet a katona, ez indokolja azt, hogy akár idősebb korban is, ha egyszer idősebb katonától is elvárjuk a szolgálatteljesítést, be lehessen kerülni. Nem látszik szükségesnek a korlátozás fenntartása, de nyitott vagyok arra, hogy ezt vitassuk meg. Nyilván, ha a nyugdíjkorhatár emelkedését a korábbi szabályozásból deriválva evidenciaként elfogadjuk, akkor nyilvánvalóan, ha van is szolgálatban állományba vételi felső korhatár, azt is ki kell terjeszteni, és meg kell nyújtani.

A lakásértékesítés bevételeivel kapcsolatban tervezzük azt, hogy a fenntartási költségeinket csökkentve, egyben az állomány kérését is meghallva a korábitól eltérő feltételekkel a meglévő bérlakásállományt szeretnénk értékesíteni a bentlakó katonák számára. Néhány kivétel van, és ezt talán ebben a körben érdemes kiemelni. Az úgynevezett vezetői lakások értékesítésére soha semmilyen körülmények között nem kerülhet sor, mert nem lehet azt megengedni, hogy a honvédség 63 millió forintért vegyen egy lakást egy államtitkárnak, aki egyébként már kétszer kapott lakást a honvédségtől, aztán beköltözzön, aztán kérje, hogy jelöljék ki elidegenítésre, ezt neki engedélyezik és 23 vagy 24 millió forintért meg megveszi. A különbözethez mutatkozó 40 millió meg ott landol az ő zsebében. Ezt sokféleképpen meg lehet ítélni, de az állami vagyonnal, a honvédség anyagi eszközeivel való jogszerű gazdálkodásként és jóhiszemű hatalomgyakorlásként vagy rendeltetésszerű joggyakorlásként semmiféleképpen nem, ez nekem szilárd és határozott álláspontom.

A lakásértékesítés bevételeinek a felhasználása nyilvánvalóan, miután a honvédség vagyonáról van szó, amely persze közvetve az állam vagyona, azt hiszem, hogy evidencia. A jövőben a bérlakásépítés és –juttatás helyett, amely rendkívül költséges és kevésbé hatékony megoldás, arra fogunk tenni egy kísérletet az életpályamodell keretében, hogy a katonák helyőrségtől és rendfokozattól és szolgálati beosztástól, valamint a családok méretétől függően meghatározott normatív összegben jelentkező lakhatási hozzájárulást, lakpénzt kapjanak. Ennek az adja meg a lehetőségét, hogy Magyarországon a demográfiai viszonyok sajnálatos alakulása miatt távolról sincsen mennyiségi lakáshiány. Éppenséggel több százezer üres lakás van, a minőségük egy másik kérdés.

Tehát azt gondoljuk célszerűbbnek, hogyha az aktív életpályát egy ilyen lakbértámogatással kísérjük végig. Ezzel biztosítjuk a katona mobilitását. A katona nem azért lakik az adott helyőrségben mondjuk tíz percnyre a laktanyájától, mert ez szociális kérdés, ez harckészültségi kérdés. Neki a szabályzat előírja, hogy hány percen belül kell egy éjszakai riadó esetén a szolgálati helyén megjelenni. Ehhez pedig ott kell laknia. Nyilvánvaló, hogy a jelen anyagi körülmények között nincs akkora töke, hogy minden helyőrségünkben építsünk lakásokat. Nem beszélve arról, hogy ez a mobilitást éppenséggel gátolja, mert nagyon nehéz mozdulni egy lakásból, míg a bérlet a kialakult lakáspiaci viszonyok között sokkal-sokkal rugalmasabbnak tűnik.

Miért kell a KMBSZ állományát kifogástalan életvitel szempontjából átvizsgálni? Ugyanazért, amiért a többi hasonló beosztásban szolgáló kollégájukat is át kell, ebben a parlament döntött.

A külföldi napidíjról való lemondás lehetősége miért van benne? Azért, képviselő úr, mert egy csomó olyan speciális helyzet van, amikor nincs fedezet egy kiküldetés teljesítésére. Egyszerűen költségvetési korlát van, ugyanakkor maguk a katonák menni akarnak, fontos nekik, hogy részt vehessenek, és ezt hajlandók teljesíteni úgy is, hogy nem kapnak napidíjat. Például egy szlovéniai volt, első világháborús fronton való tisztelgés, katonai tiszteletadás részvevői szívesen elmennek, de a mostani szabályok szerint nem mondhatnak le a napidíjukról. És mivel napidíjra meg nincsen pénz, ezért az a vége, hogy a magyar katonai képviselet nem valósul meg az adott ünnepeken. Most mondtam egy példát. Tehát ilyen esetekre korlátozódik, senkinek olyan gondolata nincsen, hogy katonákat visszaélészerűen hatalmi szóval arra kényszerítsen, hogy mondjuk a Balkánon missziót teljesítők a napidíjról lemondjanak. Fel nem merülhet ilyesmi. Csak kiegészítő szabály ezekre az esetekre. Jó, nem is ragozom ezt tovább.

A nyilvánosság korlátozása a 259. szakasznak, ha jól sejtem, bár képviselő úr nem mondta, a (6) bekezdésére vonatkozik, amely azt mondja, hogy „az adat megismerésére irányuló igény akkor engedélyezhető, ha az adat megismerése a honvédség törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, valamint a honvédelmi és a nemzetbiztonsági érdekeket nem veszélyeztetni”. Nyilvánvalóan valakinek el kell bírálnia egy adatmegismerésre irányuló kérelem esetén, hogy e szempontok némelyikébe ütközik-e a kérelem teljesítése. Amennyiben elutasítja ezt a kérelmet, természetesen, miután ez egy közigazgatási döntés, ez ellen jogorvoslatot lehet keresni, és megvan az a fórum, végső esetben a bíróság, amely kimondhatja azt, hogy ki kell adni az adatot vagy megerősíti az elutasító döntést. Mindenesetre én fontosnak tartom, hogy egy kellően általános, kellően rugalmas és az állami, szolgálati titok védelmét és így a nemzetbiztonság érdekeit szolgáló szabályozás születhessen.

A pályázati lehetőség szűküléséről, a próbaidőről és a készenléti pótlék csökkenéséről szóló kérdésekre, ha szabad, megkérem helyettes államtitkár urat, mert már ezek olyan részletek, hogy ezekre „így sérőből” nem nagyon menne a válaszadás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék!

DR. DANKÓ ISTVÁN helyettes államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. A pályázat lehetősége. Az új Hjt.-s szabályok pontosan azt tartalmazzák, hogy a pályázat csak egy lehetőség a különböző beosztások betöltésénél, de nem kötelező. Tehát az adott állományilletékes parancsnok eldöntheti, hogyha nincsen a normál előmeneteli rendszerben egy olyan kiválasztott személy vagy sorban álló személyek – katonaszemélyekről beszélünk természetesen -, aki szakmai szempontból alkalmasnak tűnik az adott beosztás betöltésére, akkor dönthet úgy, hogy az állományon belül kihirdetett pályázat útján keres megfelelő jelöltet az adott beosztás betöltésére.

Készenléti pótlék csökkentése. Takarékoskodás vagy más egyéb intézkedés indokolja? Nyilván egyrészt takarékoskodás, másrészt adminisztratív feladatrendszeri csökkenés a cél itt. De ezek a másodlagos célok. Az elsődleges cél az, hogy a készenléti jellegű, rendkívül bonyolult, tehát az utóbbi egy évtizedben rendkívül bonyolulttá tett szolgálati rendszeren lehetőség szerint egyszerűsítsünk, átláthatóbbá tegyük. És így, ha már pénzt kénytelen a tárca kifizetni az ilyen jellegű feladatok elvégzésére, akkor azt egy szabályozott, átlátható rendszerben tegye meg.

Azt hiszem, nem maradt már megválaszolatlan kérdés. Bocsánat, a próbaidő kérdésköre. A próbaidő is a hatályos Hjt.-ben sem ismeretlen jogintézmény. Ezt egy kicsit differenciáltabb, a való élethez igazodó módon próbáltuk a törvénytervezetben megfogni. Ezt nyilván el kell fogadnunk, hogy a mai modern társadalmi viszonyok között a Magyar Honvédségnek is alapvetően érdeke az, hogy a különböző beosztásokat, mivel állami fizetést kapó emberekről van szó, a lehető legalkalmasabbak töltsék be. És ennek a civil életben, a közszférában egy ilyen nagyon jó, bevett mérőeszköze a próbaidő jogintézménye, ahol még megfelelő, tervezett módon, adott esetben a kijelölt kollégától el lehet búcsúzni mindenféle jogkövetkezmény nélkül meg fölösleges állami teher nélkül abban az esetben, hogyha nem felel meg azoknak a szakmai követelményeknek, amelyek az adott beosztás betöltéséhez szükségesek. Éppen ezért a törvény differenciáltan állapítja meg a különböző esetekben a próbaidő kötelező mértékét, illetve, ha olyanok a körülmények, akkor annak a mértékének az enyhíthetőségét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Juhász Ferenc képviselő úr, parancsoljon!

JUHÁSZ FERENC (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszter Úr!

„Séróból” ezek szerint néhány szakmai dolog nem megy, de bizonyos jogi és politikai és erkölcsi fogalmak keverése itt azért „séróból” is megy, és ezért azt gondolom, hogy ez így normális. Én ajánlanám miniszter úrnak is, az Ellenőrző albizottság elnökének is vagy az Elmúlt nyolc év vizsgálóbizottságának és valamennyi képviselőtársamnak, hogy lassan tájékozódjanak a tekintetben, hogy az első fokú bírósági ítéletek e tárgykörben hol járnak, mit döntenek, merrefelé haladnak. Egyszerűen azért, mert nem lehet politikai bunkósbotként használni, e teremben bizonyosan nem valószínűleg ezeket a fogalmakat, noha nincsen jogerős ítélet, éppen ezért, babonás ember lévén ezzel nem foglalkozom. Azzal viszont igen, hogy miniszter úr az én védekezésemet nagyon sok tekintetben könnyítette a mostani álláspont megfogalmazásával, részint a szolgálati viszonyra vonatkozóan, részint pedig a lakásjuttatásra vonatkozóan, merthogy egyik sem tűnt a ő általa elmondottak szerint jogszabályellenesnek. De nem ezért kértem szót.

Igazából azt szeretném tudni, mert a törvény mégis most ehelyütt talán fontosabb, mert a szájkaratét másutt is lehet folytatni, hogy állandóan azt mondjuk, hogy az életpályamodell a katonák számára nagyon fontos, és ez az új törvény majd megteremti ezt a fajta életpályamodellt.

A legizgalmasabb kérdés talán az, amit miniszter úr említett, hogy többletkövetelmények, többletjogosítványok az előző időszakhoz képest. Én kíváncsi lennék a többletjuttatásra és –jogosítványra. Általánosan az az érzése az embernek első olvasatra, hogy a – nevezzük egyszerűen csak – szolgálati törvénynek a Hjt.-t, ennek a törvénynek a megalkotását egész bizonyosan motiválta az a szorult költségvetési helyzet, ami a Honvédelmi Minisztériumban kialakult, és az az általános törekvés, hogy ahonnan lehet, vegyünk el pénzt.

Csak egy példát mondom: elvileg elfogadható az, hogy lemondhatnak katonák a napidíjról, hallgatók esetében tartottam én ezt sokkal rázósbabnak, de vajon a miniszterek

miért nem mondanak le. Azaz, vannak olyan – hogy mondjam? – megközelítések benne, amelyek egészen bizonyosan az állományra az eddigiekhez képest jóval nagyobb terhet rónak, ugyanakkor az ezzel kapcsolatos elismerés, honorárium, juttatás, kedvezmény messze-messze alatta marad annak, ami alapján azt lehetne mondani, hogy ennek a törvénynek az eredményeképpen kialakul és kirajzolódik egy életpályamodell. Nem rajtam kell tesztelni a dolgot, hanem minden képviselőtársam a saját ismerősi körében majd tesztelheti, meg már tesztelhette eddig is, hogy ezt hogyan és miképpen látják.

Azt kérdezem miniszter úrtól, hogy melyek voltak azok a pontok, amelyeket ön az elmúlt időszak gyakorlatát, tapasztalatait ismerve mindenképpen változtatni akart. Itt ugye egyet már említett, kettőt nevezetesen, az esküt, illetőleg ezt a lakásügyet, de volt-e még olyan, ami úgy evidensen adódott, hogy ezen változtatni kellene, és ilyenfajta megrendelést kapott a jogi apparátus, mert ugye a dolog általában úgy működik, hogy erre vonatkozóan kapnak megrendelést. Én pontosan értem azt a filozófiát, amin majd holnap meg máskor lehet majd vitatkozni, itt most csak óvatosan szeretném az oppozíciót megfogalmazni azzal a filozófiával kapcsolatosan, hogy nem kell a törvénybe írni fontos dolgokat. Például a törvényből kihagyni azokat a kegyeleti és egyéb dolgokat, amelyek a katonák számára legalább annyira fontosak, mint amelyek egy eskü elmondásakor megjelennek, azt gondolom, hogy éppen ennek a pályamodellnek a végére kapott slusszpoént csípi el, vagy veszi el és szerintem indokolatlan, hogy a törvényből kikerüljön.

Azt kérdezem, hogy látván, hogy a kormányzat részéről egyes területeken egyfajta jogharmonizációs szándék jelenik meg a különböző fegyveres testületek működésével kapcsolatosan, más tekintetben pedig ez divergál, hogy helyes-e az, hogy másfajta szabályok, normák jelennek meg több helyütt, például a rendőrség állományával kapcsolatosan. Én azt gondolom, hogy erre vonatkozóan érdekes lehet a kérdés.

Az újabb kérdés, amit én szeretnék megfogalmazni, ez az adatvédelemmel kapcsolatos. Ha valaki kérdez a Honvédelmi Minisztériumtól, én rendszeres kérdezője vagyok a miniszter úrnak, annak a kérdésnek nyilvánvalóan van szakmai és bizonyos értelemben politikai tartalma. Helyes, nem helyes, az más kérdés. Ez parlamenti rendszeren keresztül nyilvánosságot kap. Megfelelőnek tartja miniszter úr, hogy majd az ezzel kapcsolatos kérdésemre adott esetben a vezérkari főnök azt mondhatja, miközben van egy más törvény az adatvédelemről, ami nagyon szorosán szabályozza azt, hogy mi a titkos, mi nem titkos, hogy ezzel kapcsolatosan korlátozást mondjon a vezérkari főnök? Úgy elvileg kérdezem, hogy ez elfogadható-e annak fényében, hogy még egyszer mondom, van egy adatvédelmi törvény. Én pontosan értem, és tudom azt, hogy a közérdeklődés, a nyilvánosság sokszor olyan irányba megy, amelyet mi magunk szeretnénk fedni, egy részénél meg valószínűleg, hogy biztonsági érdek is azt igényli, hogy azt fedjük. Na de hát erre vonatkoznak azok a jogszabályok, amelyeket már az imént hivatkoztam, de a beszerzésekre vonatkozóan is ezer más, amivel a minisztérium ma nagyon szépen kikerüli a Honvédelmi Minisztériumot, a parlamenti ellenőrzést, a nyilvánosságot, és még sorolhatnám. Azaz ez a kellően általános megfogalmazás, amit a miniszter úr az imént mondott, éppen hogy a legnagyobb veszélye ennek a paragrafusnak, hiszen ebből adódóan holnap, holnapután, két év múlva, öt év múlva, húsz év múlva, ha ez így marad, akkor nem nagyon lehet majd mit kérdezni, hogyha egy nagyon lojális és nagyon rigorózus első katona kap ilyen felkérést, utasítást a saját politikai vezetőjétől. Nem jó, hogyha őt keverjük bele egy olyanfajta politikai típusú konfliktusba, mint ami az ilyen kérdések kapcsán, adott esetben adódik.

Miniszter úr, mivel nem akarunk itt sűrűn szót kérni, ezért szeretném jelezni, nyilván a kérdéseink is jelezték az aggodalmaink irányát, illetőleg azt a fajta tartalmi megközelítést, amiből mi látjuk, éppen ezért nagyon sok módosító javaslat benyújtására készülünk annak reményében, hogy néhány talán értő fülekre is talál. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Parancsoljon, miniszter úr!

DR. HENDE CSABA honvédelmi miniszter: Nagy tisztelettel várjuk a módosító indítványokat, és mindegyiket érdemben, feltételezve a jobbító szándékot, mérlegelni fogjuk. Kezdjük az elején.

Életpályamodell. Mi a többlet az előző időszakhoz képest? Nem az előző időszakhoz kell mérnünk, ha egyszer egy egységes közös közszolgálati életpályamodell kialakításán dolgozunk a jövőre nézve, akkor pro futuro, az egyes közszolgálati ágak jövőbeni szabályozási koncepcióját kell összevetnünk.

Hallgatók lemondhatnak a napidíjról, ó borzasztó! Pontosan erről van szó, rengeteg olyan meghívása van a Ludovika Zászlóalj, kimondani is jó, hát mondjuk el párszor, a honvéd tisztjelöltek Ludovika Zászlóalj katonái rengeteg olyan meghívást kapnak, amely szakmai tapasztalatcserére, továbbképzésre invitálja őket más katonai felsőoktatási intézményekbe, ahol egy autóbusszal viszonylag olcsón megoldható az utazás, ahol vendégül látják őket, mert hát kollégiumba, laktanyába elszállásolják, kapnak enni, és azért nem tudnak menni, mert ők maguk is tényleges állományú katonák mint honvéd tisztjelöltek, és a szabály szerint nekik jár a napidíj, és itt bukik meg a mutatvány. Azért nem tud kimenni Bécsbe egy tapasztalatcserére, mert nem tudja kifizetni neki az egyetem a napidíjat. Egyébként megnyugtatom a képviselő urat, hogy alacsonyabb jogforrási szinten már orvosoltuk ezt a problémát, de most a legkényesebb ízlést is kielégítendő, törvényi szintre emeljük, hogy valóban vitathatatlanul ezeket a technikai gondokat át tudjuk hidalni. Tehát hívják őt, tudna is menni, csak a napidíj hiánya miatt mégsem tudja megkapni azt a pluszt, amit például egy ilyen továbbképzés jelenthet.

Milyen változtatási megrendeléseket kapott a jogi apparátus? Hát kérem szépen, itt rengeteg dologról lehetne beszélni. Kezdjük mondjuk a várakozási idők meghosszabbításával. Nyilvánvaló, hogyha az életpályamodell átalakul és a katonai pályán maradó, végig bent maradó, a nyugdíjkorhatár mínusz öt év bekövetkezéséig bent maradó tisztekre nézünk, akkor világos, hogy egy korábbi, jóval rövidebb rendfokozati várakozási idő nem alkalmas, mert akkor aránytalanul hosszú időt kéne eltölteni a felsőbb, befejező rendfokozatokban, ezért tehát arányosan végig kellett vezetni ezt az egész rendszeren.

Törvényi szabályozás után kiáltott a rokkant és hősi halált halt katona hozzátartozójának a kiegészítő juttatása. Rendezni kellett a szolgálaton kívüli állomány helyzetét, amikor is adott esetben valaki, akár a rendszeren belül, a minisztériumban egy civil beosztást tölt be katonaként, arra az időre szolgálaton kívüli állományba kerül, de ha korlátozás nélkül az a főosztályvezetői vagy osztályvezetői beosztása megszűnik, vissza tud kerülni a vezérkarhoz vagy az ÖHP-ra vagy akár a csapattagozatba, tehát újra aktiválható. Nem kell a leszereléssel, reaktiválással, rendelkezési állományban tartással és hasonló, kiegészítő megoldásokkal dolgozni.

Talán érdemes megemlíteni, hogy megteremtjük a várakozási időnek a lehetőségét abban az értelemben, hogyha valaki magasabb rendfokozattal rendszeresített beosztásba kerül, nem kötelező azonnal előléptetni, mert lehet, hogy nem válik be az illető. Aztán le kell váltani az osztályvezetői vagy csoportfőnöki beosztásból, és akkor ott vagyunk egy magas rendfokozatú tiszttel, főtiszttel, esetleg tábornokkal, akinek nem jut beosztás. Vele szúrunk ki, mert nincsen beosztás, el kell rakni rendelkezési állományba, és egy év múlva ki kell rakni a rendszerből. Tehát igazából ez egy humánus lépés, hogy nem kapja meg azonnal a beosztásra előírt rendfokozatot.

Még egyet megemlítek, de aztán tényleg nem akarom tovább sorolni. A mozgó rendfokozatnak a kérdése. Nagyjából ugyanez a probléma. Valakit ki kell küldenünk misszióba, ott nagyon szigorúan meg van határozva a NATO-ban, hogy ez kérem, egy ezredesi hely, és egy alezredest nem tudok kiküldeni, pedig minden szempontból alkalmas

lenne, hanem elő kell léptetnem. Igen, de tudom, mert hát azért előre látok 3-4 évet, hogy nem lesz neki ezredesi beosztás, ha visszatér. Ezért azt tudom mondani most, hogy most arra az időre megkapja az ezredesi rendfokozatot, el tud menni a NATO parancsnokságra, és amikor visszajön, alezredessé visszaminősülve, vagy visszakapva az eredeti rendfokozatát, lesz neki helye, és tud maradni a honvédségnél. Ezek mind-mind célszerűségi, ésszerűségi változások.

Miért kerültek ki kegyeleti ügyek a törvényi szabályozás köréből? Mert a temetések lebonyolítása, gondolom, nem igényel törvényi szabályozást. Nem hiszem, hogy a nyugdíjasokkal, a hősi halottakkal, egyáltalán a volt katonákkal kapcsolatos ügyintézésünkben, gyakorlatunkban bármiféle kivetnivalót találhatott volna eddig bárki is. Hozzám ilyen panasz nem érkezett. Kérjük a bizalmat, hogy rendeleti szabályozással, megnyugtatóan tudjuk majd ezt továbbra is végezni.

Konvergencia, divergencia a rendőrökhöz képest. Én inkább konvergencia tendenciákat látok, például a jubileumi jutalom kérdésében. A Belügyminisztérium határozott kérésére kénytelenek voltunk hozzájárulni az egységesítéshez. Korábban különbség volt a civil közszolgálatban a rendőrségnél és a honvédségnél a jubileumi jutalom folyósítása tekintetében. A civileknél a 30 éves jubileumi jutalmat csak az kapta meg, akinek megvolt a 30 év közszolgálati ideje. Mondjuk ezt tekintette a kormány értelmes és követhető gyakorlatnak, mert egy idő utáni juttatás akkor jár, amikor az idő eltelik. A rendőrségen ehhez képest a törvényükben az volt a megoldás, hogy két évvel a nyugdíjba menetel előtt, tehát ha nyugdíjba ment, de két éve hiányzott a 30 évhez, akkor már megkapta ezt a 30 éves jubileumi pénzt. A honvédségnél meg az volt a szabály, hogy mindegy milyen okból szűnt meg a szolgálati viszonya, akár azért, mert ő lemondott a szolgálati viszonyról vagy nem nyugdíjba ment, de két évvel a 30 év betöltése előtt, akkor is megkapta. Most ez egységesült az egész közszolgálatra. Miután a szolgálati nyugdíjrendszer itt már nem is zavar be, nyilvánvalóan nem is igazán sérelmes ez senkire nézve. A betöltött idő után jár a pénz. Én ilyen példákat tudnék mondani, azt, hogy távolítanánk egymástól a szabályozásokat, arra én hirtelen nem tudok példát ebben a törvényjavaslatban, de ha a képviselő úr rámutat egy ilyenre, akkor lehet, hogy találtunk egy módosítandó részt.

Végzetül, hogy a honvéd vezérkar főnökét nem jó politikai konfliktusba keverni, mert hogyha egy képviselő, mint például Juhász képviselő úr is, aki valóban igen nagy szorgalommal tesz fel írásbeli kérdéseket, hogy a vezérkarfőnök mondjon nemet a képviselői kérdésre, megvallom, nem nagyon értem a felvetést. Tudniillik az országgyűlési képviselő írásbeli kérdése, interpellációja, azonnali kérdése sose irányul a honvéd vezérkar főnökéhez, tőle sose várhat, de nem is kaphat semmiféle választ. Kizárólag a miniszterrel van közjogi kapcsolatban. Tehát sose kerül a vezérkari főnök ilyen politikai kutyaszorítóba, hogy nemet kelljen mondania egy képviselő kérdésére, mert ebben az értelemben el sem jut hozzá a kérdés. De én válaszolok az ön kérdésére. Én válaszolok, nyilvánvaló, a szakközegeim álláspontját szakmai kérdésben, titokvédelmi kérdésben is figyelembe veszem. A honvéd vezérkar főnöke, miután jogszabály adja neki a hatáskört, és szabja rá a feladatot, irányadó szabályok szerint hozza meg a szakmai álláspontját, és én azt megfelelően vagy a mindenkori miniszter, nyilvánvalóan saját érdekében is megfelelően figyelembe veszi. De a vezérkari főnök a képviselői kérdéssel nem kerül összefüggésbe. Nos, röviden ennyi. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Jámbor Nándor képviselő úr!

JÁMBOR NÁNDOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Ígérem, nem nyújtom túl hosszúra, hiszen nem is a rétes van napirenden, hanem az általános vitára való alkalmasság. Mégis azért lenne egy kérdésem a javaslattal, tervezettel kapcsolatban, mégpedig a javaslat törekszik a túlszabályozás megszüntetésére, de mégis van egy terület, ahol úgy érzem, hogy

túlszabályozás van. Mégpedig a munkáltatói jogok gyakorlásnál. A törvény túlszabályoz, túl sok szempontot idéz be önmagában a törvény szövege, és a szubjektív döntéshozatalra a munkáltatói jogot gyakorló parancsnoknak kevés mérlegelési lehetősége marad, mert a törvény számára előírja a mérlegelési szempontokat. Köszönöm.

ELNÖK: Miniszter Úr!

DR. HENDE CSABA honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen. Ezek a munkajogi típusú döntések, amelyek adott esetben bíróság elé is tudnak kerülni, indokolható, hogy itt mind a bíróságnak, mind pedig az állományilletékes parancsnoknak a vázlatnál több szempontot ad maga a törvényhozó, a törvényalkotó. Ha én parancsnok volnék, örülnék annak, hogyha nem lenne korlátlan a mérlegelési jogom, hiszen adott esetben érdeket, egzisztenciát sértő döntést kell meghoznom a szolgálat érdekében, és nekem segít az, hogyha a törvény megmondja, hogyha végigmegyek ezen az itineren, hogy mit tudok mondani az illetőről, mi az, amit ő elhibázott, mi az, ami felróható neki, ha ez is meg ez is megáll, ha ez a sok-sok szempont mind stimmel, akkor parancsnokként nyugodt lehetek, és ugye itt nem jogászok, hanem katonák hozzák a döntéseket, hogy vélhetőleg a bíróság előtt is meg fog állni az a döntés, amit én hozok. Ami a munkáltatói jogok gyakorlásával kapcsolatban még lényeges, a korábbi túlcentralizált és sok tekintetben túlbürokratizált rendszert abban az értelemben is konszolidáljuk, hogy a lehető legalacsonyabb szintre visszük le ezeket a döntéseket. Összességében tehát a túlzottan tűnő szabályozottság mellett is lényegesen bővül a parancsnokok, a valódi csapatot vezető katonai vezetőknek a személyügyi hatásköre és puvoárja. Tehát sokkal inkább önállóan tudnak meghozni nagyon fontos döntéseket, hiszen ők ismerik az embereket. Nem szükséges egy altiszt állományba vételét a vezérkari főnökhöz felterjeszteni, most mondok egy példát. Ez csak annak a bürokráciaduzzasztásban érdekelt hivatalnokrétegnek lehet az érdeke, aki a személyügyi területen azért elég jelentős létszámban képviselteti magát, hogy úgy mondjam. Nem tudom, hogy ez kielégítő válasz-e. Köszönöm szépen. De lehet, hogy a képviselő úrnak van igaza, lehet, hogy lehet egyszerűsíteni. Javaslom, hogy nyújtson be a képviselő módosító indítványt, és mondja meg, hogy mit tart feleslegesnek és tüzetesen meg fogjuk nézni, lehet, hogy tudunk egyszerűsíteni. Nem zárom ezt ki.

ELNÖK: Köszönjük. Megkérdezem a tisztelt bizottság tagjait, hogy van-e még kérdés, hozzászólás. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságáról kell döntenünk.

Határozathozatal

Megkérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki a T/9234. számú törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találja. Kérem, kézfeltartással jelezze. *(Szavazás.)* 14 igen, 3 ellenében, tartózkodás nélkül a bizottság általános vitára alkalmasnak nyilvánította. Javaslom, hogy ajánlásunkat szóban terjesszük elő. Ágh Péter képviselő urat kérjük meg, hogy a plenáris ülésen bizottságunk előadója legyen.

Áttérünk a második napirendi pontunk tárgyalására, és átadom az ülés vezetését Csampa Zsolt alelnök úrnak. *(Dr. Kocsis Máté távozik az ülésteremből.)*

(Az ülés vezetését Csampa Zsolt alelnök veszi át.)

Egyes szolgálati jogviszonnyal összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/9241. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként)

CSAMPA ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Az egyes szolgálati jogviszonnyal összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitájáról fogunk tárgyalni. Köszönöm a Belügyminisztérium képviselőjében Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár asszonyt, dr. Pálfi Kinga osztályvezető asszonyt, illetve a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről dr. Sípos-Szabó Zsanett fősztályvezető-helyettest és dr. Hazafi Zoltán fősztályvezető urat. Felkérem államtitkár asszonyt, hogy röviden foglalja össze a törvényjavaslatot, és utána pedig kérdés, vélemény következik. Köszönöm szépen.

Dr. Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár (BM) szóbeli előterjesztése

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság!

Az önök előtt lévő törvényjavaslat alapvetően két jogállási törvény módosítását tartalmazza. Az egyik a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak jogállásáról szóló törvény, a másik pedig a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény módosítása.

A Hszt. módosítását a gyakorlatban felmerült problémák rendezése alapozza meg elsődlegesen, illetve a Parlamenti Őrség megalakulásával kapcsolatban szükséges Hszt.-módosítás.

Néhány, gyakorlatban felmerült probléma, ami rendezést igényel. Elsősorban a vezénylés kérdéskörét próbálja a törvény másképp szabályozni. Alapvetően két alcímre bontja a kérdést, és két területre bontja ezt a kérdést. Egyrészt a külföldre való vezénylés, másrészt pedig a belföldön történő vezénylés. A belföldön történő vezényléssel kapcsolatban is speciális szabályt tartalmaz az ügyészi szervezethez, illetve a Nemzeti Közszolgálati Egyetemhez történő vezényléssel kapcsolatban.

Kiemelést érdemel még két új juttatás bevezetése, egyrészt az üdülési támogatás, amely bizonyos munkateljesítményt jutalmazó juttatásként kerül bevezetésre, a lakástámogatásoknak egy új fajtáját vezetné be, illetve teremti meg ennek a kereteit. Illetve a közszolgálati köztisztviselőkről szóló törvény mintájára lehetővé teszi a képzettségi és a munkaköri pótlék bevezetését. Természetesen úgy, hogy csak azokban a munkakörökben, amelyeknek munkakörelemzését a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszter által meghatározott szakmai módszertan következtében már kialakították.

Ismételten bevezetésre kerülnek a teljesítményértékelés szabályai, és lehetővé válik ennek alapján a részletszabályok megalkotása, amely már nem igényel törvényi szintet. Bevezetésre kerül a személyügyi nyilvántartás részeként egy olyan adatbank létrehozása, amely a vezetővé váláshoz nyújt segítséget, a vezetők kiválasztását teszi könnyebbé. A közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény megalkotása a közszolgálati életpálya első elemének tekinthető. A közszolgálati életpálya nem egyszerre, hanem fokozatosan kerül bevezetésre. Ez a törvényt módosítás is ennek egyik lépcsőfoka.

Szükséges továbbá a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény módosítása azért is, mert az önkormányzatokkal kapcsolatos átalakítások szükségessé teszik a Kttv., illetve az önkormányzati törvény összehangolását. A javaslat ezeket a módosításokat hajtja végre. Nyilván önök is látják, tartalmaz még három törvényt módosítást a javaslat. Egy-egy mondattal szeretnék erre is szót vesztegetni.

A dohányzással kapcsolatos törvény módosításának egyetlen oka van, hogy a január 1-jén életbe lépő úgynevezett trafiktörvény a büntetés-végrehajtási intézetekben nem értelmezhető. Tehát ott lehetővé kell tenni a fogvatartottak részére, hogy továbbra is a megszokott beszerzési módon hozzájuthassanak a dohánytermékekhez.

A háznagy javadalmazása kettősségének megszüntetése érdekében tartalmaz egy módosítást a törvényjavaslat, amely úgy, ahogy a közszférában mindenhol, kizárja a háznagy javadalmazásának duplikálását.

A fegyvertörvény módosításának egyetlen oka van, hogy a palermói egyezmény szövege változik a muzeális fegyverek tekintetében, és ezért szükséges, hogy a fegyvertörvénynek ez a része ne lépjen hatályba január 1-jén, mert a palermói szöveg átültetése szükséges, és ez hosszabb időt vesz igénybe. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Harangozó Tamás képviselő úr.

Kérdések, hozzászólások

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm szépen. Igyekszem nagyon röviden és illeszkedve ahhoz, hogy ez itt egy általános vitára való alkalmasságról szóló vita, inkább általános kérdéseim meg észrevételeim lennének.

Először is a tárca honlapján október 11-én közzétett törvénytervezet szövegéhez képest, ahol megszűnt volna a délutáni ügyeleti és akciópótlék, ezt, ha jól látjuk, kikerült a törvénytervezet szövegéből. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy csak ebből a szövegből került-e ki, vagy valóban nem fog megszűnni. A kettő között az a különbség, hogy más jogszabályban esetleg ennek a megszüntetése mégis megtörténik. Tehát a cél az, hogy ne szűnjön meg, vagy csak jogtechnikailag nem itt fogják megoldani?

Egyébként és általában azt szeretném megjegyezni, hogy az októberi javaslatához, illetve a nyilvánosságra került javaslatot megelőzően egyébként például a szakszervezetekhez is eljuttatott korábbi javaslatokhoz képest az állományt tovább nyomorító rendelkezések tömkelege került ki a javaslatból. Ezt, szeretném megjegyezni, és ha lehet ilyet mondani, akkor valamilyen szinten gratulálni is a Belügyminisztériumnak, hogy ezt el tudták érni, hiszen itt a pótlékrendszer megszüntetésétől kezdve az eltérítések teljes körű megszüntetésén át mindenféle remek javaslat volt az első variációban. Ezeket úgy látjuk, hogy most eltűntek. Reméljük, hogy a törvény elfogadásáig ez így is marad.

Általános jelleggel nem értünk egyet egyébként ezzel a javaslattal továbbra sem. Kérdezhetném is, de inkább megelőzőm, és állítom, hogy ez nem egy életpályamodell. A kormány azt ígérte, hogy hivatásos életpályamodellt fog adni. Ez a törvényjavaslat nem életpályamodell. Kérdezem, hogy hol van benne a képzési rendszer reformja, hol van benne az előmeneteli rendszer reformja. Maga a Hszt.-s javaslatrésze sem hasonlít semmiféle életpályamodellre, a jelenlegi rendszer további toldozgatása-foltozgatása, ami az elmúlt évtizedeknek is az egyik legnagyobb problémája volt.

Szeretném kérdezni az általános vitára való alkalmassága tekintetében, hogy mit keres a közszolgálati tisztségviselőkről szóló törvény ebben a törvényjavaslatban. Mit keres a belügyminiszter aláírása ezen törvényjavaslaton? Az én tudtom szerint Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter felelős a kormányban a közszolgálati életpályamodellért és az egész jogi szabályozásért. De gyanítom, hogy ezt a KIM-nek kellett volna megcsinálnia, és egyébként is akkor tisztességes, ha külön törvényben van ez szabályozva, semmilyen tartalmi összefüggés a kettő között ilyen szempontból nincsen.

És ugyanezt kérdezném, hogy mit keres a háznagy miniszteri fizetése ebben a törvényben. Nagyon örülök neki, hogy valamelyik képviselőtársuk miniszteri fizetést fog kapni január 1-jétől, de mit keres a Hszt. módosításában ez a szabály?

Összegezve, és nem is szólnék többet, csak azt szeretnénk volna megjegyezni, hogy ezzel a törvénnyel nem lesz a hivatások tekintetében semmilyen érdemi előrelépés, no plane a nyugdíjrendszerük szétverésének és egyéb más hátrányos döntéseknek a kompenzálása nem jelenik meg ebben, és nem lehet életpályamodellnek nevezni vagy javaslatnak nevezni ezt a törvény módosítást. Köszönöm.

ELNÖK: Államtitkár asszonynak adom meg a szót.

MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Úr! Valóban jól látja, ez nem egészen az a szövegjavaslat, mint ami a kezdetek kezdetén napvilágot látott. Azért nem az, mert például a délutáni pótlék a szakszervezetekkel való tárgyalás következményeként kikerült a javaslatból. Mármost a pótlék megszüntetése. Nem tervezzük, hogy más törvényben megszüntetnénk a délutáni pótlékot, tehát a délutáni pótlék marad.

Mint ahogy kezdtem is a tájékoztatómban, ez nem egy átfogó módosítása a Hszt.-nek, és korántsem új Hszt., korántsem az életpálya megalapozását szolgáló rendelkezéseket találunk ebben a szövegjavaslatban. Tehát, ahogy mondtam is, ez a gyakorlatban előforduló apróbb módosításokat szolgálja. Tekintettel arra, hogy az életpályamodell egységességét gondolja biztosítani a kormány, és ehhez több jogállási törvény és az egész közszféra életpályamodelljének kidolgozása szükséges, ami lépésenként halad, a Hszt. nem jutott el arra a fokra, illetve az életpályamodell kidolgozottsága nem jutott el arra a fokra napjainkig, hogy ezt a Hszt. megfelelő módon követni tudja. Ezért nem építettünk be az életpályamodell meglévő egyes részelemeiből semmit, egy egységes és átlátható, kidolgozott életpályamodell bevezetéséről nem tettünk le, azonban pillanatnyilag ez még nem érett meg arra, hogy a Hszt. módosításába ezeket most bevegyük.

A Kttv. azért került egy csomagba a Hszt. módosításával, mert gyakorlatilag ugyanolyan elvek alapján viszonylag ugyanolyan tartalmú, hát értelemszerűen a köztisztviselőkkel kapcsolatos problémákat kívánja megoldani, de ha látják, például a juttatások tekintetében egységes a Hszt.-vel, és ugyanezeket a juttatásokat kívánja bevezetni, amit most újdonságként a Hszt. is.

A háznaggyal kapcsolatos szabályozás is azért került ennek a törvénynek a végére, mert ugyanúgy az egységességre törekszik annyiban, hogy ne lehessen kétfajta javadalmazást fölvenni akkor, amikor egy munkavégzésről beszélhetünk. Ez a közszférában általános elv, hogy egyféle, tehát, aki a közszférában tevékenykedik, az csak egyféle javadalmazást kaphat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy több kérdés nincs, így az általános vitára való alkalmasságról kell döntenünk.

Határozathozatal

Ki az, aki egyetért a T/9240. számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságával? *(Szavazás.)* 12 igen, 5 nem. A törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találtuk. A bizottságunk ajánlását szóban kell előterjesztenünk. Én Ágh Pétert javasolnám, ha egyetértünk vele. *(Nincs ellenvetés.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 58 perc)

Csampa Zsolt
a bizottság alelnöke

Dr. Kocsis Máté
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia